

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՏՐԱԿՏԻ և ՍՊՈՐՏԻ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԳԻՏԽՈՐՀՐԴԻ ՆԱԽԱԳԱՀ

ՌԵԿՏՈՐ

Վ.Բ.ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ

«30»_01_2019թ

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՏՐԱԿՏԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ

ԵՐԵՎԱՆ 2019

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 1.1. «Հայաստանի ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պետական ինստիտուտ» հիմնադրամի (այսուհետ՝ Ինստիտուտ) պրոֆեսորադասախոսական կազմի ձևավորման կանոնակարգը (այսուհետ՝ կանոնակարգ) սահմանում է պրոֆեսորադասախոսական կազմի պաշտոններում նշանակման (պաշտոնատեղերի ստեղծման, տեղակալման, առաջաջման) և մրցույթի կազմակերպման սկզբունքները:
- 1.2. Կանոնակարգը ընդունվել է համաձայն «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 6-ի 2-րդ կետի 2-րդ ենթակետի, «Գիտության և գիտատեխնիկական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 16-ի 6-րդ կետի, ՀՀ կառավարության 2001թ. հուլիսի 9-ի թիվ 615 որոշման և ինստիտուտի կանոնադրության:
- 1.3. Ինստիտուտում պրոֆեսորադասախոսական (գիտամանկավարժական) կազմի աշխատանքի ընդունումը իրականացվում է պայմանագրային հիմունքներով, որին նախորդում է պաշտոնի հավակնորդի բաց մրցութային կարգով ընտրությունը (բացառությամբ՝ ռեկտորի հայեցողությամբ ամբիոնում ազատ հաստիքի առկայության դեպքում մինչև 1 տարի ժամկետով պաշտոնում հրամանագրման, վերականգնվելու և մանկավարժական հատուկ տարակարգեր զբաղեցնելու դեպքերի):

2. ԴՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ՏԱՐԱԿԱՐԳԵՐ

- 2.1. Ինստիտուտում դասախոսական աշխատանքի կարող են անցնել դիպլոմավորված մասնագետները կամ մագիստրոսի որակավորում ունեցող անձինք: Ինստիտուտի պրոֆեսորադասախոսական կազմն ընդգրկում է հետևյալ տարակարգերը՝ **դասախոս, ասիստենտ, դոցենտ, պրոֆեսոր**:
- 2.2. Դասախոսի պաշտոն կարող են զբաղեցնել անձինք, որոնք ունեն մագիստրոսի կամ դրան համարժեք որակավորման աստիճան (դիպլոմավորված մասնագետ):
- 2.3. Ասիստենտի պաշտոն կարող են զբաղեցնել անձինք, որոնք համապատասխան մասնագիտության գծով ունեն գիտական աստիճան կամ ավարտել են ասպիրանտուրան կամ էլ հանձնել են որակավորման քննությունները:
- 2.3.1. Սպորտի բնագավառում առաջնայինը ասիստենտի հավակնորդի ավանդն է սպորտի տվյալ ասպարեզի զարգացման գործում, ինչպես նաև մարզական մակարդակը:
- 2.3.2. Թողարկող ամբիոններում, ամբիոնի երաշխավորությամբ և ռեկտորի հայեցողությամբ, ասիստենտի պաշտոն կարող են զբաղեցնել անձինք, ովքեր ունեն գիտամանկավարժական աշխատանքի առնվազն 5 տարվա ստաժ, վերջին 2 տարվա ընթացքում ինստիտուտում իրականացրել են մասնագիտությանը համապատասխան գիտամանկավարժական գործունեություն, ունեն հրատարակված առնվազն 2 գիտամեթոդական աշխատանք, վայելում են կոլեկտիվի և ուսանողության հարգանքը:

2.4. Դոցենտի պաշտոն կարող են զբաղեցնել անձինք, որոնք՝

- ❖ համապատասխան մասնագիտության գծով ունեն գիտական աստիճան կամ գիտական կոչում,
- ❖ սպորտի բնագավառում ունեն գիտամանկավարժական աշխատանքի առնվազն 15 տարվա ստաժ, վերջին 3 տարվա ընթացքում ինստիտուտում իրականացրել են մասնագիտությանը համապատասխան գիտամանկավարժական գործունեություն կամ՝
- ❖ ունեն ՀՀ և այլ երկրների (համապատասխան պայմանագրի կամ համաձայնագրի առկայության դեպքում) պատվավոր կոչումներ, հանրապետական կամ միջազգային մրցումների մրցանակակիրներ են, պատրաստել են սաներ, ովքեր մասնակցել են օլիմպիական խաղերի, աշխարհի և Եվրոպայի առաջնությունների,
- ❖ ունեն հրատարակված գիտական, գիտամեթոդական և ուսումնամեթոդական աշխատանքներ (այդ թվում՝ համահեղինակների հետ), ընդ որում, առնվազն 3 աշխատանք՝ վերջին 3 տարվա ընթացքում,

2.5. Պրոֆեսորի պաշտոն կարող են զբաղեցնել անձինք, որոնք՝

- ❖ համապատասխան մասնագիտության գծով ունեն գիտությունների դոկտորի կամ թեկնածուի գիտական աստիճան
- ❖ սպորտի բնագավառում ունեն գիտամանկավարժական աշխատանքի առնվազն 20 տարվա ստաժ, վերջին 5 տարվա ընթացքում ինստիտուտում իրականացրել են մասնագիտությանը համապատասխան գիտամանկավարժական գործունեություն, ունեն հրատարակված գիտական (գիտամեթոդական) և ուսումնամեթոդական աշխատանքներ (այդ թվում՝ համահեղինակների), ընդ որում, առնվազն 5 աշխատանք՝ վերջին 5 տարվա ընթացքում
- ❖ ունեն ՀՀ և այլ երկրների (համապատասխան պայմանագրի կամ համաձայնագրի առկայության դեպքում) պատվավոր կոչումներ, միջազգային մրցումների հաղթողներ են, պատրաստել են սաներ, ովքեր օլիմպիական խաղերի, աշխարհի և Եվրոպայի առաջնությունների մեդալակիրներ են,
- ❖ ունեն հրատարակված և ինստիտուտի կողմից երաշխավորված գիտական (գիտամեթոդական) և ուսումնամեթոդական ձեռնարկներ (այդ թվում՝ համահեղինակների), ընդ որում, առնվազն 5 աշխատանք՝ վերջին 5 տարվա ընթացքում:

2.6. Ինստիտուտում վարչական աշխատանքի անցած դասախոսները համատեղությամբ կարող են մինչև 0,5 դրույք պահպանել իրենց պրոֆեսորադասախոսական տարակարգը և նույն դրույքի սահմաններում մասնակցել պրոֆեսորադասախոսական պաշտոնների տեղակալման գործընթացին՝ համաձայն սույն կանոնակարգի 3-րդ բաժնում սահմանված կարգի: Լիազորությունների ավարտից հետո նրանք ապահովվում են Ինստիտուտում իրենց գիտամանկավարժական համապատասխան պաշտոնով:

2.7. Պրոֆեսորադասախոսական կազմի պաշտոնավարման տարիքային սահմանները կարգավորվում են ՀՀ աշխատանքային օրենսդրությամբ:

3. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻ ՊԱՇՏՈՆՆԵՐԻ ՏԵՂԱԿԱԼՄԱՆ և ԱՌԱՋՔԱՇՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

3.1. Պրոֆեսորադասախոսական կազմի պաշտոնների տեղակալման և առաջաջման չափանիշներն են՝

- ❖ հավակնորդի որակավորման աստիճանը, գիտական աստճանը և գիտական կոչումը,
- ❖ մանկավարժական աշխատանքի ստաժը,
- ❖ ուսանողների կողմից դասախոսի աշխատանքի որակի գնահատումը:

3.2. Ըստ պրոֆեսորադասախոսական տարակարգերի սահմանվում են ուսումնական և մեթոդական-կազմակերպչական գործունեության հետևյալ ցուցանիշները՝

Պրոֆեսորի համար՝ դասախոսությունների վարում, գիտամեթոդական սեմինարների անցկացում, մագիստրանտների և ասպիրանտների ատենախոսությունների ղեկավարում, մագիստրոսական դասընթացների հիմնում և կազմակերպում, մեթոդական և մշտական հանձնախմբերի, խորհուրդների, խորհրդատվական հանձնախմբերի աշխատանքներին:

Դոցենտի համար՝ դասախոսությունների վարում, գործնական (սեմինար) պարապմունքների, լաբորատոր պարապմունքների անցկացում, գիտամեթոդական սեմինարների անցկացում, մագիստրանտների և ասպիրանտների ատենախոսությունների ղեկավարում, մասնակցություն մեթոդական և մշտական հանձնախմբերի, խորհուրդների, խորհրդատվական հանձնախմբերի աշխատանքներին:

Ասիստենտի համար՝ դասախոսությունների, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների վարում, ուսանողների կանոնավոր խորհրդատվությունների անցկացում, ուսանողների ավարտական աշխատանքների ղեկավարում, մասնակցություն ուսումնական ստորաբաժանման ուսումնամեթոդական և հետազոտական աշխատանքներին:

Դասախոսի համար՝ գործնական և լաբորատոր պարապմունքների, ուսումնական սեմինարների անցկացում ուսումնական պրակտիկաների ղեկավարում: Բացառիկ դեպքերում, ռեկտորի համաձայնությամբ՝ դասախոսությունների վարում:

4. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

4.1. Ինստիտուտի պրոֆեսորադասախոսական կազմի ձևավորումն իրականացվում է հետևյալ հաջորդականությամբ՝

- ա/ թափուր պաշտոնների տեղակալման,
- բ/ պաշտոններում առաջաջման,
- գ/ բացառիկ դեպքերում պաշտոններում նշանակման:

4.2. Թափուր պաշտոնների տեղակալման կարգով պրոֆեսորադասախոսական կազմի համալրումը ամբիոններում առաջանում է՝

- ❖ տարեկան ուսումնական բեռնվաճության երաշխավորված կայուն աճի,

- ❖ պրոֆեսորադասախոսական կազմից որոշ անձանց կենսաթոշակային տարիքային սահմաններին հասնելու և աշխատանքային պայմանագիրը լուծվելու,
 - ❖ առանձին անձանց առողջական վիճակի կամ այլ պատճառներով գիտամանկավարժական գործունեության վաղաժամկետ դադարեցման,
 - ❖ պայմանագրի ժամկետը լրանալուց հետո այն չվերակնքվելու դեպքերում:
- 4.3. Պաշտոններում առաջընթաց կարգով, որն իրականացվում է գիտամանկավարժական գործունեության բնագավառում պաշտոնի հավակնորդի ակնառու հաջողությունների և որակական առաջընթացի առկայության դեպքերում (գիտական աստիճանի կամ կոչման շնորհում, մասնագիտության կրթական չափորոշիչի, ուսումնական և առարկայական ծրագրերի մշակում, դասագրքերի, ուսումնական ձեռնարկների և ուսումնամեթոդական նյութերի հրատարակում, հետազոտական գործունեության ծավալում, մասնակցություն հանրապետական և միջազգային գիտամանկավարժական միությունների, ընկերակցությունների և այլ մարմինների աշխատանքին):
- 4.4. Բացառիկ դեպքերում պրոֆեսորադասախոսական կազմը կարող է ձևավորվել պաշտոններում նշանակման կարգով:
- 4.5. Տարբեր պատճառներով առկա պաշտոնատեղերի վերացման (ուսումնական բեռնվաճության զգալի նվազում, ֆակուլտետի, ամբիոնի լուծարում, աշխատանքի ծավալների և աշխատանքի կազմակերպման պայմանների փոփոխման դեպքում, ինչպես նաև ուսումնական անհրաժեշտությամբ պայմանավորված այլ դեպքերում), գործատուն իրավունք ունի առաջարկել կնքելու փոփոխված պայմաններով աշխատանքային պայմանագիր: Փոփոխված պայմաններում աշխատանքը կատարելու աշխատողի անհամաձայնության դեպքում գործատուն իրավունք ունի լուծել պրոֆեսորադասախոսական պաշտոն զբաղեցնող անձի աշխատանքային պայմանագիրը՝ պահպանելով աշխատանքային պայմանագրի լուծման սահմանված կարգը:
- 4.6. Ինստիտուտում ժամավճարով դասավանդողները, ինչպես նաև 0,25 կամ 0,5 դրույքով համատեղողները առանց մրցույթի հրամանագրվում են ռեկտորի կողմից:

5. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻ ՊԱՇՏՈՆՆԵՐԻ ՏԵՂԱԿԱԼՄԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՐԳԸ

- 5.1. Ինստիտուտում սահմանվում է պրոֆեսորադասախոսական պաշտոնների ընտրության մրցութային եղանակ:
- 5.2. Պրոֆեսորադասախոսական թափուր պաշտոնատեղի մրցույթի վերաբերյալ հայտարարությունը տրվում է հանրապետական մամուլում: Հայտարարության մեջ նշվում են մրցույթի պայմանները, պաշտոնատեղի հավակնորդին ներկայացվող

պահանջները և դիմումների ներկայացման ժամկետը՝ հայտարարության հրապարակումից հետո 30 օրվա ընթացքում:

5.3. Պրոֆեսորադասախոսական կազմի թափուր պաշտոնատեղերի համալրման նպատակով պաշտոնատեղերի հավակնորդները հայտարարության մեջ նշված ժամկետում ինստիտուտի գիտական քարտուղարին են ներկայացնում՝

- դիմում բուհի ռեկտորի անունով,
- կադրերի հաշվառման անձնական թերթիկը,
- քաղվածք աշխատանքային գրքույկից,
- համառոտ ինքնակենսագրություն,
- գիտական (որակավորման) աստիճանը և գիտական կոչումը հաստատող փաստաթղթերի պատճենները,
- տպագրված գիտական և մեթոդական աշխատանքների ցուցակը,
- տվյալներ պարգևատրումների, մրցանակների և պատվավոր կոչումների վերաբերյալ:

5.4. Պաշտոնատեղի հավակնորդի գործը չի ընդունվում, եթե պահանջվող փաստաթղթերը լրիվ չեն, կամ պահպանված չէ ներկայացման ժամկետը: Հավակնորդի դիմումը մերժվում է ռեկտորի կողմից, եթե նրա որակավորումը չի բավարարում մրցույթի պայմանները կամ չի համապատասխանում ամբիոնի որակավորմանը:

5.5. Պրոֆեսորադասախոսական թափուր պաշտոնատեղերի ընտրությունը (մրցույթը) անցկացվում է ինստիտուտի գիտական խորհրդում: Նախքան գիտական խորհրդում հավակնորդի հարցի քննարկումը, Ինստիտուտի գիտական քարտուղարը հավակնորդների գործերը ուղարկում է համապատասխան ֆակուլտետի դեկանին, որը դրանք հանձնում է ամբիոնի վարիչին՝ ըստ պատկանելիության: Ամբիոնի վարիչը մեկ շաբաթվա ընթացքում կազմակերպում է հավակնորդների գործերի քննարկումը: Մրցույթի մասնակիցները կարող են ներկա լինել ամբիոնի նիստերին: Թափուր պաշտոնի համար մեկից ավելի դիմումների առկայության դեպքում ամբիոնի նիստում գործերի քննարկման արդյունքով ամբիոնը կարող է հիմնավորված առաջնություն տալ հավակնորդներից մեկին:

և հավակնորդի վերաբերյալ ընդունված գրավոր կարծիքը ներկայացնում է մրցութային հանձնաժողովին (հետագայում՝ Հանձնաժողով): Կարծիքում նշվում են հավակնորդների մասնագիտական բնութագիրը ու մանկավարժական գործունեության գնահատականը:

Հանձնաժողովի նիստը իրավազոր է, եթե նիստին մասնակցում է անդամների 2/3-ը: Հանձնաժողովը ուսումնասիրում է մրցույթի մասնակիցների կողմից ներկայացված նյութերը և կայացնում է որոշում: Եթե հավակնորդների թիվը մեկից ավելի է, ապա ուսումնասիրվում են բոլոր հավակնորդների ներկայացրած փաստաթղթերը:

Հանձնաժողովի որոշումը համարվում է օրինական, եթե քվեարկությանը մասնակցել է նրա կազմի 2/3 անդամ: Հանձնաժողովի որոշումը հանձնվում է ինստիտուտի

գիտական քարտուղարին, որը փաստաթղթերը ներկայացնում է գիտական խորհրդին:

Ամբիոնի քննարկման արդյունքները և հանձնաժողովի որոշումը ստանալուց հետո՝ գիտական խորհուրդը 2-3 շաբաթվա ընթացքում քննարկում է հավակնորդի պաշտոնավարման տեղակալման հարցը և ընդունում որոշում՝ փակ (գաղտնի) քվեարկությամբ: Մեկից ավելի հավակնորդների դեպքում, մրցութային հանձնաժողովի նախագահը, ըստ փաստաթղթերի ներկայացման քրոնոլոգիական հաջորդականության, ներկայացնում է պաշտոնի հավակնորդների ցուցակը, նրանց տվյալները, ամբիոնի և մրցութային հանձնաժողովի կարծիքները: Գիտական խորհրդի նիստին պրոֆեսորների պաշտոնին հավակնորդների ներկայությունը, որպես կանոն, պարտադիր է: Քննարկումներից և ելույթներից հետո ինքնաբացարկ չհայտարարած հավակնորդների ազգանունները, գիտական խորհրդի որոշմամբ, գրվում են քվեաթերթիկներում: Նախագահը գիտական խորհրդի անդամներին ներկայացնում է փակ (գաղտնի) քվեարկության կարգը: Խորհրդի անդամների առաջարկով, փակ (գաղտնի) քվեարկություն անցկացնելու և դրա արդյունքներն ամփոփելու համար, գիտական խորհրդի որոշմամբ՝ խորհրդի անդամներից ընտրվում է 3 հոգուց ոչ պակաս (կենտ թվով) հաշվիչ հանձնաժողով: Հավակնորդները չեն կարող լինել հաշվիչ հանձնաժողովի անդամ: Հաշվիչ հանձնաժողովն իր կազմից ընտրում է նախագահ: Հանձնաժողովի որոշումներն ընդունվում են անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Մեկ հավակնորդի դեպքում՝ քվեաթերթիկում պետք է նշվի թեկնածուի ազգանունը, անունը, «կողմ» և «դեմ» բառերը: Մեկից ավելի հավակնորդների քվեարկության համար նախատեսված քվեաթերթիկում այբբենական կարգով պետք է նշված լինեն նրանց ազգանունը, անունը, իսկ վերջին տողում՝ «բոլորին դեմ եմ» արտահայտությունը: Գիտական խորհրդի կազմի յուրաքանչյուր անդամին տրվում է մեկ քվեաթերթիկ: Քվեաթերթիկ ստացողը ստորագրում է քվեարկության ցուցակում: Քվեարկության ավարտից հետո, հաշվիչ հանձնաժողովն ամփոփում է քվեարկության արդյունքները և կազմում արձանագրություն:

Ընտրված է համարվում գիտական խորհրդի նիստին մասնակից անդամների ձայների կեսից ավելին (կեսից ավելի՝ 50%+1) ստացած պաշտոնատեղի հավակնորդը:

5.6. Մրցույթի արդյունքները կարող են չեղյալ հայտարարվել միայն սույն կանոնակարգը խախտելու դեպքում:

5.7. Աշխատանքային պայմանագրի գործողության ժամկետը լրանալուց հետո պրոֆեսորադասախոսական կազմի աշխատողի հետ կարող է կնքվել նոր աշխատանքային պայմանագիր մինչև 5 տարի ժամկետով, առանց մրցութային ընտրության՝ պայմանագրային ժամկետում նոր գիտամանկավարժական գործունեության արդյունքների գնահատման հիման վրա («Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 19 հոդվածի 4-րդ մաս):

5.8 Թափուր պաշտոնատեղի միակ թեկնածուի կողմից գիտական խորհրդի ներկա անդամների ձայների պարզ մեծամասնություն չստանալու, ինչպես նաև կրկնակի քվեարկության արդյունքով առավելագույն, բայց հավասար ձայներ ստացած երկու և ավելի թեկնածությունների առկայության դեպքում ընտրությունը համարվում է չկայացած:

5.9. Առանձնահատուկ դեպքում /քվեարկության բացասական արդյունք և այլն/ Ինստիտուտի ռեկտորն իրավասու է մինչև 1 տարի ժամկետով թափուր պաշտոնում հրամանագրել պրոֆեսորադասախոսական կազմի ընտրության կարգի որակական պահանջները բավարարող տվյալ կամ այլ բուհի մասնագետի և տվյալ հրամանագրի ժամկետի ավարտին կազմակերպել ընտրության նոր գործընթաց:

6. ՀԱՏՈՒԿ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

6.1. Ռեկտորը /դեկանը/ իրավասու է ինստիտուտի գիտական խորհրդին ներկայացնելու զբաղեցրած պաշտոններում դասավանդողների համապատասխանության հարցը: Եթե խորհուրդը փակ, գաղտնի քվեարկությամբ հաստատում է պրոֆեսորի, դոցենտի, ասիստենտի, դասախոսի անհամապատասխանությունը զբաղեցրած պաշտոնում, ապա ռեկտորը ղեկավարվելով խորհրդի որոշմամբ, լուծում է վերջինիս աշխատանքային պայմանագիրը՝ գործող ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

6.2. Ամբիոնի վերակառուցման, լուծարման և ամբիոնների միավորման ժամանակ արգելվում է դասախոսների վաղաժամկետ մրցույթի անցկացումը:

7. ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

7.1. Կանոնակարգը ընդունվում, դրանում լրացումներ և փոփոխություններ կատարվում են Ինստիտուտի Գիտական խորհրդի որոշմամբ: